

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1946.

RÉUNION DU 18 JUILLET 1946.

Rapport de la Commission de la Justice chargée d'examiner la proposition de loi modifiant l'article 9 de la loi du 31 mai 1888, établissant la libération conditionnelle et les condamnations conditionnelles dans le système pénal.

(Voir le n° 55 (session extraordinaire de 1946) du Sénat.)

BELGISCHE SENAAAT

BUITENGEWONE ZITTING VAN 1946.

COMMISSIEVERGADERING VAN 18 JULI 1946.

Verslag uit naam van de Commissie van Justitie, belast met het onderzoek van het wetsvoorstel tot wijziging van artikel 9 der wet van 31 Mei 1888 waarbij de voorwaardelijke invrijheidstelling en de voorwaardelijke veroordeelingen in het strafstelsel worden ingevoerd.

(Zie n° 55, (buitengewone zitting 1946) van den Senaat.)

Présents : MM. ROLIN, président-rapporteur; ANCOT, DE CLERCQ, D'HONDT, FONTEYNE, GUINOTTE, KLUYSKENS, LILAR, LOHEST, PHOLIEN, SIRONVAL, STRUYE, VAN REMOORTEL, VAN ROOSBROECK, VERBAET et VERMEYLEN.

MESDAMES, MESSIEURS,

De toutes les branches du Droit, le Droit pénal est peut-être celui qui fait l'objet actuellement du plus grand effort de revision fondamentale.

Déjà au seuil de la dernière guerre, la Commission chargée de l'étude de la réforme de la loi de Défense sociale concluait sous la signature conjointe de M. le Procureur Général Cornil et de feu M. le bâtonnier Braffort — dont ce rapport constituait en quelque sorte le testament scientifique — à la nécessité d'une refonte profonde de notre législation.

C'est encore M. le Procureur Général Léon Cornil qui, dans son introduction récente au premier volume de la série des *Novelles* consacrée à la Procédure pénale, esquissait les réformes essentielles de notre législation pénale que réclamait l'analyse impartiale des ré-

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

Het Strafrecht is wellicht, onder alle takken van het recht, diegene aan welks grondige herziening thans het drukst wordt gewerkt.

Reeds bij het begin van den jongsten oorlog concludeerde de Commissie voor de hervorming van de wet op het sociaal verweer, onder de gezamenlijke handtekening van den h. Procureur-Generaal Cornil en van wijlen den h. Stafhouder Braffort, van wie dit verslag als het ware het wetenschappelijk testament vormde, tot de noodzakelijkheid van een diepgaande omwerking onzer wetgeving.

Verder heeft de h. Procureur-Generaal Léon Cornil onlangs in een inleiding voor het eerste deel van de aan de strafrechtspleging gewijde reeks *Novelles*, een schets gegeven van de voornaamste hervormingen, die in onze strafwetgeving vereischt zijn op grond

sultats obtenus par notre système pénitentiaire.

Nous savons, d'autre part, que sans attendre la publication de lois nouvelles, un autre de nos criminalistes, M. Herman Bekaert, Procureur Général près la Cour d'Appel de Gand, a mis à l'essai depuis quelques mois, dans les parquets de son ressort, un système de sursis sans condamnation inspiré de la « probation » que les Anglais pratiquent sur une si large échelle.

Ailleurs, à Charleroi, c'est un juge des enfants, M. Marlier, qui, en vue de pouvoir appliquer aux anciens délinquants mineurs un régime de semi-liberté les préparant à affronter avec plus de chances de succès les difficultés et les risques d'une existence indépendante, réussit à mettre sur pied un organisme privé se substituant aux pouvoirs publics, a fait l'acquisition du Home indispensable et consent aux semi-libérés les avances de fonds nécessaires à leur entretien, les associant ainsi à l'œuvre de relèvement dont d'autres après eux bénéficieront.

Autant de suggestions, autant d'initiatives et d'expériences dont, il faut l'espérer, un Ministre de la Justice saura s'inspirer un jour pas trop éloigné pour faire réaliser à notre Droit pénal et à notre organisation pénitentiaire le bond qui lui rendra la place qu'ils occupèrent longtemps dans le monde.

Il est difficile aux membres du Parlement de disposer de la documentation et des collaborations nécessaires pour se substituer au Gouvernement dans l'élaboration de projets de loi de cette envergure.

Aussi est-ce un objet beaucoup plus modeste que s'est proposé notre collègue M. Cassian Lohest dans la proposition de loi faisant l'objet du présent rapport.

van een onpartijdige ontleding van de resultaten die in ons strafrechtelijk stelsel bereikt werden.

Wij weten overigens, dat nog een andere criminalist, de h. Herman Bekaert, Procureur-Generaal bij het Hof van Beroep te Gent, zonder te wachten op de bekendmaking van nieuwe wetten, sedert eenige maanden in de parketten van zijn rechtsgebied proefnemingen verricht met een stelsel van schorsing zonder veroordeeling, dat uitgaat van de « probation », welke de Engelschen op groote schaal toepassen.

Elders, nl. te Charleroi, is het een kinderrechtter, de h. Marlier, die, om ten aanzien van gewezen minderjarige delinquenten, een regime van halve vrijheid te kunnen toepassen, hetwelk hen voorbereidt om met meer kans op slagen de moeilijkheden en gevaren van een onafhankelijk bestaan te trotseeren, een privaat organisme tot stand weet te brengen — dat in de plaats treedt van de openbare machten —, het onmisbare tehuis aankoopt en aan de half in vrijheid gestelden het noodige geld verschiet voor hun onderhoud, waardoor zij betrokken worden in het werk van heropstanding, dat aan anderen nadien zal ten goede komen.

Dat zijn allemaal suggesties, initiatieven en proefnemingen, waardoor, wij moeten het hopen, een Minister van Justitie, binnen afzienbaren tijd, zich zal laten leiden, om ons strafrecht en ons gevangenisstelsel een sprong te laten doen, die hen weer op de plaats zal brengen, welke zij langen tijd hebben bekleed in de wereld.

Het is moeilijk voor de leden van het Parlement te beschikken over de noodige documentatie en de noodige medewerking, om in de plaats te treden van de Regeering voor het opmaken van wetsontwerpen van dezen omvang.

Ook is het een veel nederiger doel dat werd nagestreefd door onzen collega, den h. Cassian Lohest, in het wetsvoorstel waarover dit verslag gaat.

Reprenant une proposition de notre regretté collègue de la Chambre M. Destrée qui fit l'objet d'un rapport détaillé de notre collègue M. Jos. Declercq (*Doc. 163 Sénat, session de 1936-36*) et prenant en considération les résultats encourageants de plus d'un demi-siècle d'application de la loi Lejeune en ce qui concerne la libération conditionnelle, M. Lohest propose d'accroître dans ce domaine le pouvoir du juge en l'autorisant à accorder le sursis même pour des infractions dont la gravité lui paraît nécessiter des condamnations à des peines d'emprisonnement dépassant six mois.

Le maximum de ces condamnations serait porté à deux ans.

Votre Commission a été unanime à approuver cette proposition.

Elle estime même pouvoir aller plus loin dans cette voie. Trop souvent, l'existence de condamnations légères antérieures ne dénotant chez le condamné aucune disposition particulière à la délinquance, fait obstacle à l'octroi du bénéfice du sursis. Dans ce domaine aussi, une plus grande latitude devrait être donnée au juge.

En vue de donner satisfaction à cette double préoccupation, la Commission propose de rédiger le texte de la loi comme indiqué à l'annexe ci-contre.

Le texte amendé et le rapport ont été approuvés par la Commission à l'unanimité.

Le Président-Rapporteur,
H. ROLIN.

Een voorstel hernemende van onzen betreurden collega van de Kamer, den h. Destrée, over hetwelk onze collega, de h. Jos. De Clercq een omstandig verslag uitbracht (*Gedrukt stuk n° 863 van den Senaat, zitting 1936-1937*) en in aanmerking nemend de bemoedigende uitslagen van meer dan een halve eeuw toepassing der wet Lejeune, wat betreft de voorwaardelijke invrijheidsstelling, stelt de h. Lohest voor op dit gebied de macht van den rechter uit te breiden, door hem toe te laten de schorsing te verleenen zelfs voor inbreuken waarvan de ernstige aard hem blijkt veroordeelingen tot gevangenisstraffen van meer dan zes maanden te vergen.

Het maximum van deze veroordeelingen zou worden opgevoerd tot twee jaar.

Uw Commissie was eensgezind om dit voorstel goed te keuren.

Zij oordeelt zelfs op dezen weg verder te kunnen gaan. Al te vaak verzet het bestaan van lichte vroegere veroordeelingen, die bij den veroordeelde niet doen blijken van eenigen bijzonderen aanleg tot misdadigheid, zich tegen het verleenen van het voordeel der schorsing. Op dit gebied ook zou een ruimere vrijheid moeten worden verleend aan den rechter.

Ten einde tegemoet te komen aan deze dubbele bezorgdheid van de Commissie, stelt deze U voor den tekst van het wetsvoorstel te doen luiden zooals aangegeven in de bijlage hiernaast.

De geamendeerde tekst en het verslag werden door de Commissie eenparig goedgekeurd.

De Voorzitter-Verslaggever,
H. ROLIN.

Texte modifié par la Commission.

ARTICLE PREMIER.

Le premier alinéa de l'article 9 de la loi du 31 mai 1888 établissant la libération conditionnelle et les condamnations conditionnelles dans le système pénal, est remplacé par le texte suivant :

« Les cours et tribunaux, en condamnant à une ou plusieurs peines, peuvent, lorsque l'emprisonnement à subir, soit comme peine principale ou subsidiaire, soit par suite du cumul de peines principales et de peines subsidiaires ne dépasse pas *deux ans* et que le condamné n'a pas encouru de condamnation antérieure à *une peine criminelle ou à un emprisonnement de plus de trois mois*, ordonner par décision motivée qu'il sera sursis à l'exécution du jugement ou de l'arrêt pendant un délai dont ils fixent la durée à compter de la date du jugement ou de l'arrêt, mais qui ne peut excéder cinq années.

ART. 2.

Le quatrième alinéa ajouté à l'article 9 de la loi du 31 mai 1888 précitée par l'article 4 de la loi du 26 novembre 1926, est remplacé par le texte suivant :

« Sont assimilées aux condamnations à *une peine criminelle ou à un emprisonnement de plus de trois mois* visées ci-dessus, les condamnations à une servitude pénale *de plus de trois mois* prononcées par les tribunaux de la colonie. »

Door de Commissie gewijzigde tekst.

EERSTE ARTIKEL.

De eerste alinea van artikel 9 der wet van 31 Mei 1888, waarbij de voorwaardelijke invrijheidstelling en de voorwaardelijke veroordeelingen in het strafstelsel worden ingevoerd, wordt vervangen door den volgende tekst :

« Bij het veroordeelen tot één of meer straffen, wanneer de gevangenis, te ondergaan hetzij als hoofdstraf of vervangende straf, hetzij ten gevolge van de samenvoeging van hoofdstraffen en van vervangende straffen, *twee jaar* niet te boven gaat en de veroordeelde geen enkele vroegere veroordeeling tot *een crimineele straf of tot een gevangenisstraf van meer dan drie maanden* heeft opgelopen, kunnen de hoven en rechtbanken bij een met redenen omkleede beslissing, bevelen dat de tenuitvoerlegging van het vonnis of van het arrest zal geschorst worden voor een termijn waarvan zij den duur bepalen, te rekenen van den datum van het vonnis of van het arrest, welke duur echter vijf jaar niet mag overschrijden. »

ART. 2.

De vierde alinea, aan artikel 9 der wet van 31 Mei 1888 voornoemd toegevoegd door artikel 4 der wet van 26 November 1926, wordt vervangen door den volgende tekst :

« Worden gelijkgesteld met de veroordeelingen tot *een crimineele straf of tot een gevangenisstraf van meer dan drie maanden*, zooals hierboven bedoeld, de veroordeelingen tot een vrijheidsstraf met opgelegden arbeid *van meer dan drie maanden*, door de rechtbanken der Kolonie uitgesproken. »